

PATRICIA WILSON

SALADUSTE VILLA

Inglise keelest tõlkinud Ülla Jürviste

PEGASUS

Bertyle, Michelle'ile ja Peterile

PANDORA LAEGAS

Lootus ainsana varuks on jäänud
laekas, mille löi kinni Pandora.
Väärtus tohutu – usaldus – läinud.
Trambib ahistus taimed ja loomad.
Jätsid vourused kohe meid kõiki,
samas edevus vaeseks meid koorib.
Tänu Pandora kärmele käele
leidub, sõber, meil siiski veel lootust.

ESIMENE PEATÜKK

Rhodos, Kreeka, tänapäev

Naomi sulges raske ukse ja lipsas läbi laguneva võlvialuse välja tänavale. Ta seisatas hetkeks, sulges silmad ja pööras näo päikese poole. Võib-olla ei tohiks vanaema üksi jätta, kuid Bubba magas ja Naomil oli suur soov veidi värsket õhku hingata. Ta on paari-kümne minuti pärast kodus tagasi.

Naomi heitis tumedad juuksed üle pea ja kõndis kiiresti – käsivartega hoogu andes – mööda küla kõrvaltänavat mere poole. Lagunevate tänavakivide vahelt piilusid kuldse südamikuga metskarikakrad ja noogutasid talle tervituseks, kui ta neist mööda tõttas.

Kõnniteed ääristas ajahambast puretud igav tolmune liivakivimüür.

Pastelse müüri seest kerkisid aeg-ajalt esile hämmastavad värvi-laigud – naabrite siseõueuksed. Sinised, lillakad, türkiissinised, tulipunased ja rohelised.

Tänavale paigutatud erineva suuruse ja kujuga pottide tõttu jäi kõnnitee jalakäijatele kitsaks. Pottides kasvas erinevat sorti lilli: lõheroosad geraaniumid, punased daaliad ja raskete õitega lihavõtteliiliad, mis lõhnasid eksootiliselt. Ere ja ligipääsmatu Vermillioni bugenvillea ulatus üle kõrge kivimüüri pooleldi tänava kohale, pakkudes kõrvetava munakivisillutise kohal nii vajalikku varju.

Kaldal ümbritsesid Naomit tuttavad lõhnad. Ta hingas sisse suve- ja merelõhnu ning mõtteisse kerkisid nende lõhnadega seonduvad lapsepõlvemälestused.

Talle meenusid kollaste võrkude kuhilad kaldamüüri ääres keskpäevapäikeses kuivamas. Tsemendist valatud sadamakail helkesid läbipaistvad kalasoomused, mis sädelesid nagu arlekiini litrid halastamatus valguses. Tuultest ja tormidest räsitud purjed, mis lugematuid kordi meretuultes olid laperdanud, veetsid oma viimaseid päevi raskete ja kurnatutena sadamareelingul rippudes. Naomi käsivartel sädeles soolakristalle, nähes välja kui karnevali näovärviga võõbatud. Keelega üle oma soolaka naha limpsates tundis ta ehedat Vahemere maitset ja oleks soovinud kohe merre sukelduda.

Viieaastasena oli Naomi aidanud emal kotitäite kaupa sinkjas-musti merikarpe puhastada – isa paadi tekil, hoolega iga merikarpi enne ämbrisse viskamist uurides. Külge külje kõrval, rahulolevate ja vaikivatena vahetasid ta vanemad naeratusi, mille tähendust Naomi nüüd tõlgendas kui suurt uhkusetunnet. Talle meenus, kuidas nad koolikaaslastega n-ö vett „pommitades“ sadamakailt vette hüppasid ja naeru lagistasid, kui veepind „pragunes“.

Igal hommikul, teel tagasi sadamasse kiljusid ja tunglesid isa täislastis paadi järel lärmakad linnud. Enne kooli oli Naomil kombeks joosta kaldal rööbiti paadiga, lehvitada ja hüüda üle vee: „Isa! Isa!“

Kail istusid parkunud nägudega mehed pikkade õngeritvadega, kes naersid ja teda tagant õhutasid: „Jookse, Naomi, jookse!“ Isa puhus siis tavaliselt Naomi auks udupasanat ja lehvitas vastu.

Kümme aastat armastust ja naeru koos vanematega. Siis sündis Rebecca, ja kõik muutus.

Naomi armastas merd, mere hääli ja selle pidevalt muutuvat soolakat lõhna – vaatamata sellele, et meri oli temalt võtnud kõik.

Rand oli tühi, seal istus vaid üksik kalamees tagurpidi pööranud ämbril ja vaatas üksisilmi Vahemerele. Naomi oli seda meest seal ka varem kohanud: habe aetud, näonahk parkunud, seljas kallid, kuid kulunud riided. Möödudes vastas ta mehe noogutusele.

Siledad hallid valgete marmoritriipudega kivid klobisesid ja libisesid Naomi jalgade all. Ta kiirustas märja liivariba, veepiiri poole. Taamal paistis uhke Kosile suunduv kruuisilaev ja Naomi kujutas ette, kuidas tema mees ühes laeva luksuslikest söögisaalidest õhtueinet serveerib.

Koidikul oli Royal Sapphire randunud Rhodose linnas. Pärast tööd oli Costa korraks koju lipsanud.

„Üllatus!“ hüüdis mees uksest sisse pressides ja Naomile kollaseid roose rinnale surudes.

„Costa! Ah, Costa!“ Naomi põimis mehele käed ümber kaela ja suudles teda kirglikult.

Costa, peajagu Naomist pikem, tõstis naise õhku ja lausus: „Sa ajad mind hulluks, Naomi, kallis. Ma lihtsalt pidin koju tulema.“

Naomi poetas lillekimbu vaasi ja haaras mehel käest. Kaks kuud teineteisest eemalolekut oli vaja tagasi teha: nad tormasid ülakorrusele ja veetsid terve pärestlõuna linade vahel. Armatsesid ja naersid, ilma et oleksid vajanud kinnitust, kui väga nad ikka veel teineteisest hoolivad.

Hiljem olid nad koos duši all käinud – suudlused hambapastamaitsetelised ja kehad dušivahust libedad. Teineteise selga küürides tegid nad talveplaane, rääkisid ülikoolis õppivatest poegadest, oliivisaagist ja sellest, missugust diivanit osta.

Naomi vaatas üksisilmi laeva. Ma armastan sind, Costa.

Päeval mässelnud lained olid maha rahunenud ja loojuvast päikesest oli merele jäänud vaid oranžikas valguseriba. Naomi seisatas üllatunult, nähes üht valget lindu noolena bambusetihnikust välja lendamas. Väike haigur jälitas kiili, seejärel pani oma inglitiivad kokku ja maandus taas kaldatihnikus.

Üllatunud sellest imelisest stseenist, mõtles Naomi oma Londonis elavale õele. Ta oleks soovinud seda haruldast hetke kellegagi jagada ja kujutas ette, kuidas ta Rebeccale nähtust räägiks. Kas Rebecca suurlinnas elades samuti vahel midagi nii imelist

kogeb? Kas Rebecca saab aru, millest ta ilma jääb, kas ta mõistab, kuidas temast puudust tuntakse, või on Rhodose võlu tema mälestustest igaveseks kustunud? Elu nägusa mehe ja väikeste lastega on tõenäoliselt alati kiire.

Naomile meenus, kuidas Rebecca naeru kihistas, kui nad mõne üleannetusega vahele jäid; tema tagasihoidlik huumor, silmis välगतav sädelus. Kuidas ebaõnnestumise korral õe suunurgad allapoole väändusid. Naomi oli õnnetu, et õde oli tema elust kadunud, ning kurb, et ta kunagi õetütred ega õepoegi polnud näinud.

Nüüd jõudis Naomi tagasipööramise punktini – koolme kohta sõjaajast jäänud betoonpunkri juurde. See oli fassaadiga Türgi mägede poole ning nähtav ka üle mere. Kuigi kaldauuristuste tõttu viltu vajunud, näis hall karbitaoline punker hävimatu. Naomi istus kivile. Pilk endiselt kruisilaeval, pöördusid ta mõtted tagasi oma ainsale õele.

Vähemalt ei ole Rebeccal rahamuresid. London on koht rikaste jaoks, seal elatakse luksuses, pidades seda endastmõistetavaks. Käed ümber õlgade põiminud, mõtiskles Naomi, kas ta õde üldse enam kunagi näeb. Ta soovis, et vanad haavad paraneksid ja et nad aeg-ajalt mõne sõna vahetaksid.

Keegi ei kahelnud, et Rebecca ja ta mees teineteist armastasid. Kui vaid Bubba oleks selgitanud oma viha põhjust ... võib-olla poleks Rebecca siis nii keevaliselt kätte maksnud. Rebecca lahkumisest oli möödas juba kümme aastat. Kümme aastat sagimist täis maja, poiste suureks saamist, eksameid, üha suurenevaid kulusid. Kuid nüüd, mil Naomi pojad ülikoolis õppisid ja Costa kruisihooajal taas Royal Sapphire'il töötas, tundus kodu tühjal vastu kajavat.

Naomi pööras ringi ja läks tuldud teed tagasi. Teel piilus ta bambusepõõsasse. Haigur, see imeilus lind, oli kadunud, enam polnud temast jälgegi. Just nagu Rebecca, mõtles Naomi.

Kümme aastat on pikk aeg; nad olid õega olnud väga lähedased. Naomi oleks nõus alustama rahuläbirääkimisi – miks ka mitte? Keegi pidi ju esimese sammu astuma, et perekonda taas ühendada.

Kuid probleemiks oli Rebecca heledapäine austerlasest mees. Ei, see polnud päriselt nii. Lahkumineku oli põhjustanud Naomi vanaema. Naomi kahtlustas, et juudi rahvusest Bubba mällu on kuhjunud liiga palju sõjamälestusi. Kui tal on õigus ja kui need mälestused eriti nüüd, pärast insulti, nõrga tervisega Bubba meeltes taas pinnale kerkivad, ei soovinud Naomi võimalike tagajärgedega riskida.

Laine rullus üle Naomi tenniste. Ta vaatas oma märgi jalanõusid ja – esimest korda nii paljude aastate järel – leidis end ajas tagasi viiduna samalt pingilt, kus ta oli olnud oma elu kõige halvemal päeval.

* * *

Rhodos, Kreeka, november 1984

Bubba hüüdis trepilt: „Pane mantel selga, Naomi. Hakkame minema, enne kui ilm veel hullemaks muutub. Ma ei suuda siin tegevusetult istuda. Ma pean oma silmaga nägema!“

Kümneaastane Naomi jooksis kivitrepist alla ning nägi vanaema salli sisse mähitud Rebeccat vastu rinda surudes talle hüüdmas: „Ma lähen viin tita üle tee, laps.“

„Ma juba tulen, Bubba.“ Naomi järgnes vanaemale kärarikkale tänavale. Punane mantel tantsis tal seljas nagu rõõsameelne kutsikas, kuid Naomil polnud mängutuju. Ta üritas meeletult käsi varrukatesse toppida.

Bubba ulatas tita preestri naisele, lubades varsti tagasi tulla. Preester, isa Yiannis Voskos, ilmus samuti uksele. Ta laskus põlvili, et Naomi mantli nõõpe kinni panna. Naomi ei olnud kunagi

näinud preestrit nii rusutuna, silmad habetunud näos punased ja rahutud. Tavaliselt ta naeratas ja küsis: „Kuidas mu suurel tüdrukul täna läheb?“ ning võlus välgukiirusel kõrva tagant välja kommi või mündi. Kuid sellel tormisel päeval oli rõõm ta maha jätnud.

„Uudiseid on?“ küsis ta Bubbalt, haarates kinni kaelas rippuvast puust krutsifiksist.

Bubba raputas pead. Mureliku häälega lausus ta: „Ma ei saa lihtsalt paigal istuda ja oodata. See ajab mind hulluks.“

Isa Yiannis silmitses altkulmu tumedaid tormipilvi. „Hoidku neid Jumal.“ Ta pani käe Bubba õlale. „Ole rannas ettevaatlik, naine. Seal on ohtlik.“

Bubba ja Naomi naaldusid vastu tuult ja tõttasid mere äärde. Meremühin kostis neile kõrva palju varem, kui meri nähtavale ilmus.

Ümber nurga pöörates surusid tuuleilid neid tagasi, tohutud lained rullusid hirmuäratavalt kaldale. Tormlevate lainete vaht paiskus liivale ja pelutas Naomit. Ta hoidis vanaema käest tugevasti kinni ja komberdas mööda konarlikke rannakive. Kuigi nad seisid suurtel kividel, said Naomi jalanõud varsti läbimärjaks.

Tuuleil sakutas jõuga Naomi riideid, äärepealt oleks ta tasa-kaalu kaotanud. Ta püüdis hüüda: „Ma kardan, Bubba!“, kuid tuul mattis ta sõnad. Veerevate rannakivide müriinas, murdlainete mühinas, kõrvulukustavates tuuleilides vaatas ta üksisilmi merele.

Kuigi kell polnud veel viis, sõudsid mustad pilved üle detsembri-täiskuu, mattes kogu vaatevälja kõhedaks tegevasse hämarusse. Äkki ilmus pilve tagant ere kuukiir, valgustades kogu seda tormimõllu.

Naomile seostusid vanaemaga kallistused ja musid. Kuid Bubba leebe ilme oli kadunud: ta nägu oli kaame ja täis kibedust. Silmad olid pilukil ja lõug ette lükatud, kui nad seal keset vahu- ja veepritsmeid seisid, meelegeitlikult Elevation – Naomi vanemate

paati – silmadega otsides. Meri jätkas neile lähenemist, sundides neid märgadel kividel kõrgemale ronima.

Emaj ja isa oleksid pidanud juba hommikul, pärast öist kala-püüki koju tagasi jõudma.

„Nendega on kõik hästi, Bubba,“ püüdis Naomi kinnitada. Isa on kõige parem meremees – Naomi ei kahelnud kunagi isa mere-sõiduuskustes. Ta oli Naomile jutustanud mitmeid põnevaid lugu-sid öödest paadiga tormisel merel. Jutte majakõrgustest lainetest, merineitsitest, merekoletistest; vahel piidles Naomi isa kõrvalt, püüdes taibata, mis tema juttudes oli tõsi ja mis väljamõeldis.

Bubba, piitspeenike, kuid tugev ning tõrges kui muul, pidi tuule- ja tormi-iilidele siiski alla vanduma. Nad pöördusid vastu-meelselt tagasi koju. Isa Yiannis ütles, et ta palvetab Naomi vane-mate eest. Bubba soolasest mereveest parkunud näol veeresid pisa-rad kui punased ojad. Tookord arvas Naomi, et see oligi veri.

Naomil oli piinlik vanaema nutmise pärast: ta ei teadnud, kuhu pilku peita. Bubba istus Rebecca puust hälli kõrval, kiigutas vast-sündinut, kuid ta pilgus oli tühjus. Iga natukese aja tagant hak-kas ta lõug uue nutuhoo tõttu tõmblema. Bubba pani käe Naomi põsele ja ütles: „Laps, sa oled nii oma ema moodi. Mu vaene armas Sonia. Palu Jumalat, et ta teda kaitseks.“

Praegugi, kui Naomi peeglisse vaatab, näeb ta ema klassika-lisi kreeka näojooni – arvatavasti oli ka vanaema noorena sama-sugune. Väikesekasvuline, oliivikarva naha, pruunide silmade ja tumedate lokkis juustega.

Naomi püüdis kõigest väest Bubbat rahustada: ta pühkis vana-ema põskedelt pisarad, jagas kallistusi, andis põsele musi – just nagu emagi, kui Naomi põlved marraskile kukkus.

Niisugused hellitused muutsid Bubba veelgi kurvemaks.

Naomi muretses rohkem Bubba kui oma vanemate pärast. Isa on maailma parim meremees. Kindlasti leiab ta kuskil turvalise

sadama. Naomi oli palju kuulnud „turvalistest sadamatest“, sest need esinesid enamikus isa unejuttudes.

„Pea meeles, Naomi – ükskõik, kui vali on torm, leidub alati kuskil turvaline sadam, rahulik koht, kus seni varju otsida, kuni olukord rahuneb ja saab reisi ohutult jätkata.“

Õhtul hiljem hiilis Bubba kodust välja. Naomi, oma vanuse kohta küll arukas, ei taibanud olukorra tõsidust: ta muretses pigem vanaema pärast, kes tagasi ei tulnud. Mõeldes Bubba kurvale olekule, aimas ta, et vanaema oli tagasi mere äärde läinud. Kontrollinud, et beebi Rebecca hällis magab, läks Naomi randa vanaema otsima.

Torm oli vaibunud. Kuu oli paksude pilvede taha peitunud, tuul halas vaikselt. Naomi tundis üksinda pimedas hirmu – pilkases öös oli midagi halvaendelist, kuid siis läbistas pimedust Bubba karjatus. Hetkeks tundis Naomi hirmu kollide ees ja ta hüüdis tuuleiilidesse: „Bubba!“, soovides meeleheitlikult, et vanaema teda kuuleks.

Bubba karjatust kuuldes arvas Naomi, et vanaema on sattunud kolli kätte.

Ta ei teadnud, mida teha. Mis siis, kui Bubba on kukkunud ja jalaluu murdnud ning lamab nüüd maas valudes? Naomi teadis, et peab talle appi minna, kuid hirm ja ärevus temas suurenes veelgi. Ta nägi vaimusilmas koletisi ja deemoneid – need kahandasid ta julgust.

„Bubba!“ hüüdis ta uuesti ja jooksis libedatel kividel nii kiiresti, kui jalad võtsid, sest teatavasti kollid kiiresti ei jookse. „Bubba, kus sa oled?“ Naomi peatus, mähkunud öö embusse, ja pööras ringi, sest koll on alati su taga ... või su voodi all ... või seal, kus sa teda ei näe. Aga ta otsib sind, sa ei tohi isegi hingata, sest kui ta sind kuuleb, hüppab ta su peale. Praegu luurab ta kuskil siinsamas, pimeduses. Naomi tajus teda lähedal, ähvardavalt, enda kohal.

Pimedast ööst ilmus üks kuju. Naomi tõmbus nuuksudes kõssi, võimetu jalgagi liigutama. See oli Bubba, kes ta poole vaarus, käes katkine lauajupp – Naomi teadis, et see on vana kalapaadi vraki küljest.

„Kas nad tulid koju, Naomi? Kas nad pole enam ohus?“ nuuksus vana naine.

„Ei, ma pole neist midagi kuulnud, Bubba, kuid usu, nendega on kõik hästi. Isa on väga hea meremees.“ Milline kergendus! Ta oli valmis endalegi salgama, et oli hirmu tundnud.

Naomi võttis Bubba pahkliku soonilise käe ning juhatas vana-ema tagasi koju. „Kuss, sa äratad tita üles,“ lausus ta täiskasvanulikkult. Vanemad oleksid ta üle uhked. Kui nad koju tagasi jõuavad, võib-olla suurendavad nad ta taskuraha. „Kuivata nüüd silmad ära ja pese käed puhtaks, teen sulle sooja kakaod,“ ütles Naomi vanaemale, sest just nii ütles ema alati, kui Naomi millegipärast ärevil oli.

Järgmisel hommikul kiigutas kurnatud ja nutetud silmadega Bubba Rebecca hälli, et vaigistada lapse nuttu. „Pane end riidesse, Naomi. Me peame minema apteeki imikutoitu ostma,“ lausus ta.

* * *

Naomi viskas lameda kiviga lutsu: kivi põrgatas veepinnal neli korda, enne kui vette kadus. Kuigi need mälestused olid valusad, oli neis midagi ehedat ja puhastavat.

Kalamees pani õngekonksu otsa uut ussikest.

„Kas näkkas?“ hõikas Naomi.

Mees raputas pead. „Ei miskit.“

„Ehk homme näkkab,“ julgustas Naomi.

Mees naeratas, ta silmanurkadesse ilmusid kurrud ja parkunud nägu löi hetkeks särama. Naomile tundus, et mees ilmselt ei naeratanud kuigi sageli.

Naomi jõudis tagasi koju, lükkas lahti sinise välisukse ja seistas kohkunult.

Vana armas Bubba istus nuttes voodi serval ja hoidis vaevaliselt käes püstolit.

Naomi viskus lähemale. „Ei!“

Hetkeks kujutas ta ette kõrvulukustavat pauku ja sellele järgnevaid jubedaid tagajärgi. Kõik tema sisemuses hakkas keema, äärepoolt oleks ta põranda mosaiikplaatidele oksendanud.

Ta sööstis edasi, soovides meeletult püstolist enne kinni haarata, kui vanaema jõuab päästikule vajutada.

TEINE PEATÜKK

Bromley, London

Rebecca väljus spordisaalist tervisest pakatava, särava ja kaunina.

Vähemalt kaks korda nädalas sundis ta end jõusaalis käima, et oma keha raseduseks ette valmistada, ega olnud kunagi varem nii heas vormis olnud. Päeva viimased päikesekiired piilusid läbi tänava ääres kasvavate puude, heites mustrilisi varje kõnniteele. Õhk lõhnas magusalt ja värskelt pärast hiljutist vihmabiniat ning kogu ilm sädeles hilissuve võngetes.

Keegi mees tuli vastassuunast ning Rebecca tundis endal mehe hindavat pilku. Ta kitsaste teksaste ja napi valge T-särgi all võis aimata pingul kõhulihaseid, ja kolmekümne kolme aastasena olid ta rinnad piisavalt trimmis, et aeg-ajalt ilma rinnahoidjata väljas käia. Rebecca vältis möödudes mehe pilku.

Niisugused hetked mõjusid Rebeccale hästi. Kuid siis meenus talle, et ta keha ei olnud täiuslik, ning ta tuju langes. Vaid üks väike viga, mõtles ta – nagu oleks Jumal otsustanud kuskilt kokku hoida. Kuid tänapäeval – kui loodus pole sind millegagi õnnistanud – teeb seda raha eest tehnoloogia, ning sellel rajanesidki ta lootused ja unistused. Kümne aasta jooksul oli sellest saanud tema igapäevane mantra. See hoidis Rebecca vaimu terve ka kõige raskematel hetkedel.

Kunstlik viljastamine arenes pidevalt ja kliinikus, kuhu Rebecca ja Fritz olid pöördunud, olid kõige moodsamad seadmed. Ühel päeval on ka neil perekond.

Eespool viipas keegi naine peatuses busi peatamiseks kätt. Rebecca oleks võinud bussile joosta, kuid ta otsustas järgmise peatuseni jalutada, et mööduda teel suurepärasest beebibutiigist.

Nende väike poiss oleks sinisilmne ja blond, just nagu Fritz, ning tütrele oleksid Coheni perekonna paksud tumedad juuksed ning oliivikarva jume.

Rebecca peatus kaupluse vaateakna ees ja oli pettunud, nähes aknal naist, kes tegeles riidekuhila, mänguasjade ja parukata mannekeeniga. Väljapaneku seadja lohistas mööda põrandat vanaaegset halli, tähnulist, päris jõhvidest laka ja sabaga kiikhobu. Rebecca mõtiskles, kui paljud pisipõnnid olid selle kiikhobu nahksadulal aegade jooksul ratsutanud – ta peaaegu kuulis nende naerulaginat. Rebeccagi naeratas, siis aga kukkus alasti mannekeen vastu aknaklaasi.

Vaistlikult tõstis Rebecca mannekeeni toetuseks käed ja ahmis õhku. Mannekeen kukkus vastu akent tugeva mürtsatusega: Rebecca imestas, et klaas terveks jäi. Väljapaneku seadja haaras libisevast mannekeenist ja püüdis selle enne põrandale kukkumist kinni. Rebecca peopesad olid ikka veel vastu akent, kui noor naine pilgu tõstis ja lausus: „Vabandust!“

Rebecca raputas pead ja pööras pilgu ära, süda veidi paha. Päike oli loojumas, kõnniteele langesid üksikud vihmapiisad.

KOLMAS PEATÜKK

Rhodos, Kreeka

Isa Yiannis, kes nägi välja nagu ülekaaluline Mooses – kilpkonna-
muustrilised prillid, sassis juuksed ja pikk märja sigaretituha värvi
habe –, tuli oma maja juurest üle tänava. Tema ja Bubba olid hau-
dunud plaani ja soovisid, et Naomi selle asja korda ajaks.

„Me sõltume nüüd sinust: et sina meie plaani täide viiksid,“
ütles ta tõsiselt.

„Aga miks? See teie plaan ei toimi!“ kostis Naomi. „Pole või-
malik Inglismaale postiga relva saata! Ja mida te loodate Rebeccat
mõtlevat, kui ta selle kätte saab? Mind hämmastab, et vanaema ja
sina, isa, olete nii hullumeelsele mõttele tulnud! Kas teile kumma-
legi pole pähe tulnud, millised tagajärjed sellega võivad kaasneda?“

Mõlemad tõmbasid lõua vastu rinda ja pilgutasid silmi. Naomi
jätkas: „Kust see relv üldse pärineb ja miks see meie majas on –
meie kodus?“

„Naomi, vanaema selgitab sulle kõik, kui ta tugevamaks saab.
Usalda teda.“

„Pärast kõike seda, mida mina sinu ja su õe heaks teinud olen ...“
Bubba longu vajunud halvatud silm näis elutu, kuid teine paistis
olevat liigagi elus ja helkis vihaselt.

Silmapilkselt tajus Naomi Rebecca kohalolu: see puudutas ju
teda, ja hetkeks pani Naomi talle seda pahaks.

Nüüd Bubba magas – toas, mis oli eraldatud rippuva triibulise
vaibaga kaarja ukseava ees, toas, mis varem oli olnud nende elu-
tuba. Isa Yiannis oli üle tänava koju tagasi läinud. Naomi põrnitses
laual lebavat püstolit, püüdes ette kujutada, mis kõik sellega seo-
tud võib olla, kuid ta ettekujutused olid väga ähmased. Üle kõige

tundis ta kergendust, kurbust ja mingit kummalist ärevust, mis kogu ta sisemust oli raputanud, kui ta mere äärest tagasi jõudes vanaema käes relva nägi.

Nii palju oleks võinud juhtuda sekunditega, kui ta majja sisse astus. Kuidas võis tema teada, et Bubba püüdis vaid püstolit lahti võtta? Naomi arvas, et vanaema kavatses end ära tappa. Tunnete raskusest vajusid Naomil lõug ja suunurgad alla, kaela tekkis valu. Kergenduspisarad veeresid mööda põski. Ta ei suutnud kujutada ette elu ilma Bubbata.

Relv lebas lahtivõetu ja liikumatuna ajast räsitud köögilaual.

Mis oli tema vanaemal selle vana relvaga pistmist? Kust see üleüldse siia sai? Millised kohutavad teod olid sellega seotud? Naomi teadis, et Rhodose juutidel oli olnud sünge minevik. Lapsena oli ta koos õe ja vanaemaga käinud Kahal Shalomi sünagoogis Rhodose vanalinnas. Kuid noort Naomit oli rohkem huvitanud väljakul müüdav jäätis. Rahutult oli ta vaadanud, kuidas Bubba uuris koltunud fotosid kõhnadest meestest lotendavates ülikondades. Vanadaam noogutas sageli ja pomises midagi omaette, pühkis aeg-ajalt silmi või raputas pead.

Naomi hingas sügavalt. Öhtul kogetud pinge oli muutnud ta keha külmaks ja niiskeks – nagu oleks ta ärganud luupainajalikust unest. Valge pluus ja khakivärvi lühikesed püksid tundusid nahal niisked ja rasked. Naomi vajas rahustavat vanni, võib-olla veidi viimati tehtud Parma kannikese seepi või omatehtud kuslapuu dušivahtu. Vahel näis vann olevat ainus koht, kus ta sai välja puhata või oma äriplaani üle mõtiskleda.

Naomi pörnitses viit metalldetaili, mis kokku moodustasid püstoli. Vaatamata sellele, et relv oli lahti võetud, tagus ta süda endiselt. Talle oli vastumeelt relva osi puudutada, seetõttu kattis ta need kandikul linikuga. Külm tapariist tikitud roosade lillede all tundus naeruväärne.

Guns N' Roses, mõtles Naomi naljatlevalt, meenutades noorusaega. Naomile tormasid pähe ähmased mälestused öödest Costaga. Lärmakad popplaulud kassetimängijast, mis sageli nende lemmikkassetid ära rikkus. Tekil, katusel, täiskuu valguses, kui Costa ta kätt palus. Nad tõstsid teineteise ja oma ühise tuleviku terviseks klaasid odava õllega ja laulsid kaasa oma „hümni“ *Knockin' on Heaven's Door*, kuni Bubba koputas luuavarrega vastu lage ja käskis muusika vaiksemaks keerata. Vahetevahel muutus kirk teineteise vastu nii suureks, et nad oleksid soovinud vana teki alla pugeda, kuid neil oli hirm, et preester neid vastasmaja pimedatest akendest näeb.

Naomi astus trepist üles oma magamistuppa, kiviastmed talla all külmad. Mõne aja pärast, lõhnates kuslapuuõite järele ja seljas vaid hommikumantel, millel südame kohale oli tikitud *Costa Cruises*, tuli ta allkorrusele tagasi ja tuhlas kõõgilaua sahtlis.

Kus, pagana päralt, on välisukse võti?

Naomi vaatas ringi väikeses toas, mille seinad hädasti uut värvi kihti vajasisid, võimetu meenutama, millal ta viimati maja ukse oli lukustanud, kuid nüüd, kus nende kodus on relv, on olukord teine. Kuigi püstol oli lahti võetud, meenus talle film, milles Al Pacino oli mõne sekundiga püstoli kokku pannud ja ... pimedaks jäänud!

Eriti ärevaks muutus Naomi öösel: ta teadis, et ei saa sõba silmale enne, kui maja on lukustatud.

Taibates, et on mõttetu lukustada ust, kui akna riiv on katki, kallutas Naomi end aknast välja aknaluuke kinni tõmbama. Vana värv pragunes ja koorus luukide roostetanud hingede küljest maha. Aknaluugid kinni pannud, märkas Naomi heegeldatud kardina taga suurt raudvõtit. Lukumehhanism oli samuti roostes ega andnud järele enne, kui Naomi oli sellesse oliiviõli tilgutanud. Alles siis andis tõrges kaadervärk järele.

Naomi uni oli pinnapealne ja katkendlik. Ta ärkas higisena kulunud lapiteki all, mille Bubba mitukümmend aastat tagasi oli õmmelnud. Poole viie paiku tõusis Naomi üles.

Ta süütas köögis omavalmistatud vaniljeküünla. Küünlaleek täitis toa peagi imelise aroomi ja pehme kollaka valgusega. Naomi sulges silmad ja hingas lõhna sisse.

Jäätis, koorekommid, ema juuksed.

Naomi hommikune lõogastus oli kui pühitud, kui ta leidis end linikuga kaetud püstolit põrniemas. Järsu liigutusega avas ta köögikapi sahtli ja lükkas püstoli sahtlisse. Sellega kaasnenud kolksatus pani ta lausa hüppama. Naomi vaatas kootud vaipa, mis Bubba toa ja köögi vahel rippus. Kas ta oli vanaema üles äratanud? Naomi kuulatas hetke. Tasane norin lakkas.

„Aita mind ... aita,“ oigas Bubba.

Naomi süda võpatas. Ta lükkas ukse ees rippuva vaiba eemale, pani tule põlema ja astus kiiresti Bubba voodi juurde. „Anna andeks, kas ma ajasin sind üles?“ Ta tõstis üles põrandale libisenud padja, kloppis selle puhtaks ja asetask vanaemale selja taha toeks. „Kas sa sooviksid midagi? Teed?“

„Teed, jah. Mis kell on?“ Vanaema suured aeglaselt pilkuvad silmad näisid kõhnas näos kui tulnuka omad.

„On üsna vara.“ Naomi istus voodile ja hõõrus Bubba kuivadele kätele kreemi. „Ma teen sulle hiljem vanni. Sa võid pesta end mu jasmiiini vannivahuga ja seejärel veidi väljas värske õhu käes istuda, kuni ma su tuba koristan.“

Nad vaatasid teineteisele otsa. „Anna andeks,“ pomises Bubba.

Naomi tundis öeldu siirust, see täitis ta õrnusega.

„Mis sa nüüd. Sul pole vaja millegi pärast vabandada. Püüa veel tunnike magada, siis ma toon sulle tassikese taimeteed, eks?“ Naomi lükkas Bubba põselt hõbevalge juuksesalgu.

„Kas sa viiksid mind sel nädalal ühel päeval juuksurisse?“ küsis vana naine.

Naomi, hetkeks sõnatu, pani käe kaitsvalt vanaema paksule juuksepatšile, mis nagu uss padjal lebas. „Aga sa pole ju kordagi varem juuksuri juures käinud. Miks sul nüüd selline mõte tekkis?“

„Ma tahan patsi maha lõigata. Tahan lühikest soengut, nagu tollel naisel televiisoris. See teeks mind hulga nooremaks ja siis oleks juukseid ka lihtsam korras hoida.“ Vanaema naeratas Naomile, suunurk näo tervemal poolel üles kerkinud. „Ära ole nii ehmunud, laps. Ma ju soovin vaid juukseid lõigata, mitte rinda-desse Botoxit süstida.“

Naomi itsitas ja heitis pilgu vastasseinas asuvale lamedale tele-kaekraanile. „Sa oled liiga palju Ameerika telesaateid vaadanud. Ära kunagi teistsuguseks muutu, kallid Bubba.“ Ta andis vana-emale otsmikule musi; ent kui ta püsti hakkas tõusma, haaras Bubba tal käest.

„Sa ju teed seda, eks?“

Otsekohe taipas Naomi, et vanaema ei räägi juukselõikusest. Naomi hääli muutus tõrksamaks. „Ütlesin ju juba, et teen.“ Ta tõmbas käe Bubba peost ära ja astus ukse poole.

„Olen ma sind eales alt vedanud, Bubba?“ küsis Naomi toast lahkudes, ja need sõnad kostsid ta suust raevukamalt kui kavatsetud.

„Ütlesin Rebeccale asju, mida ma nüüd kahetsen ...“ nuuksatas Bubba. „Ja öeldu kummitab mind tänase päevani.“

„Maga nüüd ... Maga.“ Naomi laskis enda järel uksekardina uuesti ette vajuda.

Ta pidi mõtlema oma tööle. Ainuüksi see, et ta üleüldse mõtles sellele kui tööle, oli juba saavutus. Teetähis ta äri edenemisel, ja ilmselgelt oli tal heameel lisaraha teenimise võimaluse üle. Viimase küünalde ja ilutoodete müügiga oli ta teeninud viiskümmend kolm eurot. See oli pöördepunkt. Teenitu oli küll vähem kui kaks eurot tunnis, kuid see ei tähendanud midagi. Tal oli kasumimarginaal. Hiljutine elektri-, vee- ja telefoniteenuse hinna tõus oli väljaminekuid suurendanud ja tal tuli kaaluda oma sissetulekute ja väljaminekute iga senti.

Naomi unistas oma poest, kus tooted oleksid klaasvitriinis kunstipäraselt välja pandud. Karmimaks muutunud aegadel aitas